

Софија Филиповић

МОЛИТВА ПЛОДНОМ ЛЕТУ

На њиву корениту
довела сам ти кишу,
голу закити ме
ресама и класјем

пупчаницу пресеци
и објави зачеће
крушковог дрвета

У косу ми уплети гроздове
да се отровна олистам
лек замесим

за петама зверству
да се обезнани од
горкослада и кукурека
и остави нас лету.

ЛОВАЧКИ ПОДМЛАДАК - ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Птица од које зависи судбина једне монархије

ГАВРАН

Симболизам

Људи су одувек гаврановима посвећивали велику пажњу. Помињу се у Библији, најстаријим записима и предањима. Сматрани су за свете птице, које са лабудовима и орловима имају заједничку улогу гласника богова. Још и данас неки арапски народи их цене као божанство и тврде да су бесмртни. Као што раине врачаре примитивних народа у својим кућама имају обавезно сасушене следе мишеве, змијске кошуљице и мачке, стари чаробњаци нису се могли замислити без гавранова који су достојанственим држањем доприносили већој тајанствености својих господара. Гавранове су многи народи сматрали за веснике несреће или смрти. То се може наћи и у нашим народним песмама. Некада су војници били уверени да ће сигурно бити окршаја и крви ако их прате гавранови, а ако не лете за њима од борби неће бити ништа.

Објашњење је у инстинкту лешинара. Зато су се гавранови окупљали у Старом и Средњем веку око тргова не само ради отпадака, него и зато што су навикли на несрећнике, живе распете и осушене на смрт. Окрутни гавранови би слетали на страдалог, вадили му очи и живом кидали месо са тела. Нису их плашили крици светине која је то често са уживањем посматрала.

Црн у души

Мало је птица које се тако лако прилагођавају најразличитијим животним условима и тешкоћама.

Свуда се одлично сналази. Живи у целој Европи, у највећем делу Азије у читавој северној Америци, на крајњем северу у крајевима где владају сурове зиме, али и у централној Африци и Сахари. Од људи се клони колико год може и зато се гнезди у планинама, великим шумама и на стеновитим морским обалама.

Чудно је то да је и на северу и на југу перје гавранова увек исте сјајне црне боје.

Гавранови могу да доживе старост од око стотину година. Занимљиво је да цео свој век проведу у паровима. Једни друге никада не остављају. Мужјак никада неће напустити своју женку или отскитати са неком другом, а она такође поштује свога мужјака.

Гавранови радо живе у већим колонијама, често и са чавкама. Гавранови постављају страже око својих колонија и места где су се њихова јата спустила ради тражења хране или одмора.

Гавранови нису само лешинари. Можда не постоји ниједна друга птица коју бисмо с већим правом могли назвати сваштоједом од њега. Прија му воће, зрнелје и разно биље, али истовремено је и прворазредна грабљивица. Уме дрско да напада сисаре и птице не марећи ни кад су већи од њега. Више је штетан него користан за пољопривреду. Лови скакавце, мишеве и друге ситне глодаре, али уништава кукуруз и наноси штету усевама и воћу.

Ловци их не трпе јер ти црни злочинци лове младе фазане, јаребице, препелице и зечиће, тако да често опустоше ловиште када их има много. Сва је срећа што ретко живе у великим јатима. Као птиче, уловљени гавран врло се лако може припитомити. Брзо научи да изговара и неколико речи. Прави је лопов, краде и сакрива све чега се дочепа, а нарочито сјајне стварчице.

Преки суд

Запажено је и доказано да гавранови одржавају с времена на време састанке гавранова. На тим својим скуповима често кажњавају смрћу оне који су нешто згрешили. Познато је да се на једном острву поред обале Енглеске с времена на време састају гавранови из целе земље. У одређено време за неколико часова окупи се стотине и стотине ових птица. Уствари, тај њихов скуп је јавни суд који треба да реши питање кажњавања неких од њих. Оптужени гавранови налазе се у средини, док их остали гракањем нападају и оптужују. Казна се извршава на лицу места. Неколико гавранова, джелата, нападају кривце кљуновима и тако их убијају.

Чувари Лондонске куле

Шест гавранова (Бренвен, Хјуџин, Мјунин, Гвилим, Тор и Болдрик) чувају познату Лондонску кулу уз реку Темзу.

Лондонска кула је дом гаврановима преко 900 година, а легенда каже да ће британска монархија пропасти, уколико је гаврани напусте. Још је у XVII веку краљ Charles II декретом наредио заштиту ових птица у тврђави.

Верујући у речи легенде, овим птицама је чак подрезано једно крило, чиме им је отежано одржавање равнотеже у лету да не би одлетеле далеко од куле, а о њиховој исхрани и доброј здравственој кондицији се води нарочита брига.